

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ

Peygamberimiz ilk cuma namazını hicret esnasında Medine yakınlarında Sâlim b. Avf yurdunda “Rânûnâ” vadisindeki “Benî Sâlim namazgâhı”nda ilk cuma namazını kıldırılmıştır.

iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınız (ezan okunduğu) zaman, hemen Allah’ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın. Bilesiniz ki bu sizin için daha hayırlıdır. Namaz kılınca yeryüzüne dağılın, Allah’ın lûtfundan isteyin, Allah’ı çok zikredin; umulur ki kurtuluşa erersiniz.”¹⁴ Peygamber Efendimiz de cuma namazının farz olduğunu bildirmiştir. Cuma namazının diğer namazlardaki şartlardan başka kendisine ait bazı özel şartları vardır.

Cuma Namazının Farz Oluşunun (Vücup) Şartları

Hz. Peygamber, “Cuma namazını kadın, çocuk, hasta, köle ve yolcu dışında herkesin kılması zorunludur.”¹⁵ buyurmuştur. Bu nedenle cuma namazının bir kimseye farz olması için, Müslüman, akıllı ve baliğ olmasına ilave olarak şu şartları da taşıması gerekir:

1. **Erkek olmak:** Cuma namazı kadınlara farz değildir. Kadınlar cuma namazını kılarlarsa sahih olur ve o günün öğle namazını kılmazlar.
2. **Mukim olmak:** Cuma namazı, cuma namazı kılınan yerde ikamet eden kimselere farzdır. Dinen yolcu (seferî) sayılan kimseye cuma namazı farz değildir. Ancak yolcu bu namazı kılsa sahih olur, artık öğle namazını kılmaz.
3. **Sağlıklı olmak:** Hasta olup cuma namazına çıktığı takdirde hastalığının artmasından veya uzamasından korkan kimseye cuma namazı farz değildir. Yürümekten aciz bulunan yaşlı kimse ile hasta bakıcı da böyledir.
4. **Mazereti olmamak:** Dinen geçerli bir mazereti olanlara veya cumaya gittiği takdirde, mal, can ve namusunun zayi olacağından endişe eden kimselere cuma namazı farz değildir. Mahkum olmak, can, namus ve mal güvenliği için nöbet tutmak, düşman korkusu, şiddetli soğuk veya sıcak hava şartları, şiddetli yağmur, çok çamur ve benzeri durumlar, cuma namazına gitmemeyi mubah kılan engellerden bazılarıdır.

Cuma Namazının Sahih Olmasının Şartları

Kılınan cuma namazının sahih ve muteber olması ve öğle namazının yerini tutabilmesi için aranan şartlar da şunlardır:

¹⁴ Cumu’a suresi, 9-10. Ayet.

¹⁵ Tabarani Mucemu’l-Kebir 1257, Beyhaki 3/183, 184